

Broj: X-KR-08/549-2**Sarajevo, 10.09.2009. godine****U IME BOSNE I HERCEGOVINE**

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u vijeću sastavljenom od sudije Minke Kreho kao predsjednice vijeća, te sudija Marjana Pogačnika i Željke Marenčić, kao članova vijeća, uz učešće pravnog saradnika Emila Pinkasa, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Gordana Đurića, zbog krivičnog djela zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkama a), d), e) i k) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), a sve u vezi sa članom 180. stav 1. istog zakona, odlučujući o optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: KT –RZ- 48/06 od 08.01.2009.godine, nakon čega su stranke, dana 26.08.2009. godine sklopile sporazum o priznanju krivnje, Sud je dana 10.09.2009.godine, tokom javne sjednice, kojoj su prisustvovali optuženi i njegovi branioci – advokati Izet Baždarević i Dragan Medović, te tužiteljica Tužilaštva BiH – Slavica Terzić, sporazum prihvatio i donio sljedeću

P R E S U D U

OPTUŽENI: GORDAN ĐURIĆ, sin Nikole i majke Borke rođeno Tomaš, rođen 15.05.1968. godine u mjestu Ljubija, općina Prijedor, JMBG..., nastanjen u..., u..., po narodnosti..., državljanin..., SSS, Srednja mašinska tehnička, Mašinski tehničar, pismen, oženjen, otac dvoje malodobne djece, služio vojsku 1987/1988. godine u Tetovu, ima čin desetara, ne vodi se u vojnoj evidenciji, neodlikovan, dobrog imovnog stanja, neosudivan i po osobnom navođenju protiv njega se ne vodi drugi krivični postupak, nalazi se u pritvoru,

K R I V J E**Što je:**

U vremenskom periodu od kraja mjeseca aprila 1992. godine do kraja septembra iste godine a u okviru širokog i sistematičnog napada vojske i policije Srpske Republike BiH a potom Republike Srpske usmjerenog protiv bošnjačkog i hrvatskog stanovništva opštine Prijedor koji napad je i izvršen u istom periodu, znajući za takav napad, u svojstvu rezervnog milicionara, svjesno i voljno učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu civilnih i vojnih vlasti opštine Prijedor, u cilju progona osoba bošnjačke i hrvatske nacionalnosti i vršenja zločina nad njima, imajući isti cilj sa članovima civilnih i vojnih vlasti opštine Prijedor, te sa vojnim i civilnim strukturama Srpske Republike BiH a potom Republike Srpske, koji cilj je podrazumjevaao, na diskriminatornoj namjeri zasnovan, progon bošnjačkog i hrvatskog stanovništva na političkoj, nacionalnoj, etničkoj i vjerskoj osnovi sa teritorija pod kontrolom vojske i policije Srpske Republike BiH, a potom Republike Srpske, počinio, učestvovao i pomagao u pripremanju i učinjenju kaznenih djela progona kroz prisilno preseljenja stanovništva, namjerna lišavanja drugih osoba života (ubijanja), nečovječnog postupanja, pa je tako:

dana 21.08.1992. godine, u navedenom svojstvu a kao pripadnik Stanice javne bezbjednosti Prijedor i intereventnog voda policije iz Prijedora, učestvovao i pomogao prilikom sprovođenja konvoja koji se sastojao od najmanje 16. autobusa, šlepera, kamiona i kamiona sa prikolicom u kojima se nalazilo preko 1.200 civila pretežno muslimanske ali i hrvatske narodnosti iz opštine Prijedor, u toku kretanja konvoja prema opštini Travnik, preko teritorije opština Prijedor, Banja Luka, Kneževo/Skender Vakuf i Travnik, gdje su civili trebali biti sprovedeni, po prethodno utvrđenom planu za koji su svi znali u a u cilju izvršenja plana u više navrata od civila bošnjaka i hrvata koji su bili prevoženi vozilima u konvoju uz prijetnju da će ih ubiti oduzimajući novac, zlato i druge dragocjenosti, da bi Gordab Đurić zajedno sa drugim pripadnicima interventnog voda policije i policije iz Prijedora među kojima i Mrđa Darko, prilikom zaustavljanja konvoja pored rijeke Ugar na lokalitetu planine Vlašić, svjesno i znajući da ih izdvajaju radi ubijanja, izvršio selekciju preko 200 vojno sposobnih muškaraca od ostalog civilnog pučanstva iz konvoja, i to tako što je naredeno muškarcima da izađu iz autobusa, šlepera, kamiona i kamiona sa prikolicom i izdvojio preko 200 muškaraca i natjerao te izdvojene muškarce da uđu u dva autobusa, a zatim su ih sproveli do mjesta zv. „Korićanske stijene“, na planini Vlašić, gdje su naredili muškarcima iz jednog autobusa da izađu na cestu, a potom ih sproveli do ivice ceste, iznad provalije, pa im naredili da kleknu na sami rub ceste prema provaliji, te počeli pucati iz automatskog naoružanja u tako postrojene ljude, dok je Gordanu Đuriću naredeno da se udalji sa tog mjesta u pravcu Travnika radi čuvanja straže što je Gordan Đurić i uradio, a oni zatim nastavili pucati iz automatskog naoružanja iz neposredne blizine u postrojene muškarce, nakon čega su tijela ubijenih padala u provaliju dok su se neke osobe iz stroja same bacale u provaliju radi izbjegavanja smrti, da bi nakon toga izvodili muškarce iz drugog autobusa, i to u manjim grupama, od dvije do tri osobe, a zatim ih dovodili do istog mjesta ili mjesta u blizini tog mjesta, i pucali u njih iz neposredne blizine iz pištolja a zatim i iz automatskih pušaka, a potom su sa vrha litice bacali ručne bombe ili pucali na tijela ubijenih i ranjenih koji su iz provalije jaukali, i na taj način ubili preko 200 muškaraca, među kojima i: Arifagić (Avdo) Enver, Avdić (Sulejman) Rasim, Ališić (Mehmed) Edin, Bajrić (Ramo) Šerif, Bajrić (Šerif) Zafir, Bašić (Muharem) Rasim, Bešić (Meho) Nihad, Bešić (Hamid) Zilhad, Bešliagić (Mustafa) Suvad, Blažević (Suljo) Šerif, Blažević (Hamdija) Ahmet, Blažević (Ibrahim) Fadil, Blažević (Edhem) Mustafa, Cejvan (Ibrahim) Zijad, Čausević (Smail) Besim, Čustić (Mehmed) Hilmija, Čustić (Mehmed) Ismet, Dergić (Džemal) Admir, Elezović (Kasim) Fahrudin, Elezović (Hajrudin) Jasmin, Elezović (Muharem) Edin, Elezović (Muharem) Emir, Elezović (Salih) Hajrudin, Fazlić (Refik) Almir, Fazlić (Hilmija) Edin, Fazlić (Ismet) Jasim, Fazlić (Ismet) Mirsad, Garibović (Sadik) Samir, Garibović (Hamdija) Kemal, Gutić (Hasan) Mirsad, Garibović (Atif) Vasif, Hasanagić (Hasan) Osman, Hirkić (Husein) Ismet, Hirkić (Husein) Rifet, Hirkić (Husein) Šefik, Hodžić (Fehim) Midhet, Hodžić (Husein) Ahmet, Horozović (Alija) Said, Horozović (Alija) Emsud, Ičić (Huska) Hajro, Jakupović Ibrahim, Jakupović (Mustafa) Armin, Jusufagić (Latif) Senad, Kadirić (Meho) Zuhdija, Kahrimanović (Sulejman) Mehmed, Kadirić (Mustafa) Sejad, Kauković (Mehmed) Elvin, Kahrimanović (Muharem) Uzeir, Kauković (Mehmed) Elvin, Kljajić (Ahmet) Meho, Kljajić (Ahmet) Sakib, Krkić (Salih) Ahmet, Kuburaš (Ćazim) Sabahudin, Kulašić (Omer) Abaz, Marošlić (Redžo) Himzo, Medić (Abaz) Ejub, Mehmedagić Alija, Memić (Mehmed) Asmir, Medić (Hilmija) Šefik, Mrkalj (Omer) Himzo, Muretćehajić (Haso) Idriz, Muretćehajić (Jusuf) Edin, Mujkanović (Redžep) Fahrudin, Memić (Sulejman) Nihad, Mujkanović (Hamdija) Husein, Mujkanović (Esad) Senad, Muretćehajić (Derviš) Mehmed, Rizvančević (Osman) Faik,

Saldumović (Hamza) Bajazid, Sivac (Sefik) Kasim, Sivac (Ibrahim) Merzuk, Sivac (Munib) Edin, Sivac (Munib) Nedžad, Sivac (Džemal) Safet, Sljivar (Halil) Omer, Tadžić (Ibrahim) Zijad, Trnjanin (Bejdo) Sakib, Vehabović (Miralem) Seid, Zahirović (Husein) Ziko, Zulić (Latif) Nedžad, Zulić (Uzeir) Mesud, Žerić (Idriz) Sakib, dok je jedan broj vojno sposobnih muškaraca uspio preživjeti strijeljanje, i to njih najmanje 12, a da su do sada pronađena samo 4. tijela, koja su i identifikovana i to: Vehabović (Miralem) Seid, Fazlić (Hilmija) Edin, Kauković (Mehmed) Elvin i Krkić (Salih) Ahmet kao i jedan broj dijelova tijela ubijenih osoba koji su identifikovani da pripadaju žrtvama: Avdić (Sulejman) Rasim, Blazević (Hamdija) Ahmet, Blazević (Edhem) Mustafa, Cejvan (Ibrahim) Zijad, Elezović (Salih) Hajrudin, Elezović (Hajrudin) Jasmin, Gutic (Hasan) Mirsad, Hirkic (Husein) Sefik, Kadiric (Meho) Zuhdija, Kulasic (Omer) Abaz, Marošlić (Redzo) Himzo, Mehmedagić (Beco) Alija, Mrkalj (Omer) Himzo, Muretcehajic (Haso) Idriz, Sivac (Ibrahim) Merzuk, Sivac (Sefik) Kasim, Sljivar (Halil) Omer, Trnjanin (Bejdo) Sakib i Zulić (Latif) Nedžad, dok ostala tijela ni do danas nisu pronađena,

Dakle, u okviru širokog i sistematičnog napada vojske i policije Republike Srpske, znajući za takav napad, i da njegove radnje čine dio tog napada, optuženi Gordan Đurić zajedno sa drugim licima počinio, učestvovao i pomagao u pripremanju i učinjenju krivičnih djela progona kroz prisilno preseljenja stanovništva, namjerna lišavanja drugih osoba života (ubijanja), nečovječno postupanje, pri tome svjesno i voljno učestvujući u udruženom zločinačkom pothvatu civilnih i vojnih vlasti opštine Prijedor, čiji članovi su još bili i Stakić Milomir, Drljača Simo, Kuruzović Slobodan, ali i drugi pripadnici civilnih i vojnih vlasti u Prijedoru i Republici Srpskoj čiji je cilj bio da se bošnjaci i hrvati progone sa teritorije pod kontrolom srpskih vlasti, čineći upravo i kaznena djela ubijanja, prisilnog preseljenja, nečovječnog postupanja,

Čime je optuženi **Gordan Đurić**, počinio krivično djelo zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stavak 1. tačka h) u vezi sa tačkama a), d), e) i k), a sve u svezi sa članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

Pa ga Sud, za krivično djelo zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkama a), d), e) i k), sve u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH, uz primjenu citiranih odredbi i odredbi iz člana 39., 42. i 48. KZ BiH,

O S U D U J E
NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD
8 (osam) GODINA

Na osnovu člana 56. KZ BiH optuženom se u izrečenu kaznu zatvora, ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru, i to u periodu od 14.10.2008. godine pa do 10.09.2009. godine.

U skladu sa odredbom iz člana 186. stav 1. i 2. optuženi Gordan Đurić se obavezuje da nadoknadi troškove krivičnog postupka o čijoj visini će Sud donijeti posebno rješenje nakon što pribavi potrebne podatke.

Na osnovu člana 198. stav 2. ZKP BiH ranjeni i porodice poginulih se sa eventualnim imovinskopравnim zahtjevom upućuju na parnicu.

O b r a z l o ž e n j e

1. Optuženje i sporazum

Optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Posebnog odjela I za ratne zločine broj: KT-RZ-48/06 od 08.01.2009.godine, koja je potvrđena dana 12.01.2009. godine, optuženi Gordan Đurić i sedam drugih lica, terete se za izvršenje krivičnog djela zločina protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkama a), d), e) i k) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

U toku glavnog pretresa, dana 26.06.2009. godine, Tužilaštvo BiH je dostavilo Sudu sporazum o priznanju krivice zaključen između Tužilaštva BiH s jedne, i optuženog Gordana Đurića i njegovih branilaca- advokata Miodraga Deretića iz Prijedora i Dragana Međovića iz Sarajeva s druge strane, te predložilo razdvajanje postupka u odnosu na ovog optuženog. Iz razloga cjelishodnosti, odnosno kako bi pristupilo razmatranju predmetnog sporazuma, pretresno vijeće je dana 06.07.2009. godine razdvojilo postupak u odnosu na optuženog Đurića.

Navedenim sporazumom, optuženi Gordan priznao je krivicu za krivično djelo zločina protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkama a), d), e) i k) KZ BiH, a sve u vezi člana 180. stav 1. istog zakona, opisano na način i pod okolnostima dispozitiva navedene optužnice Tužilaštva BiH, te se obavezao da će dati iskaz kao svjedok u predmetu koji se nastavlja voditi protiv preostalih šest optuženih, a Tužilaštvo BiH se saglasilo da mu se za ovo krivično djelo izrekne kazna zatvora koju Sud odmjeri, u rasponu od 5 (pet) do 8 (osam) godina.

Naime, navedenom optužnicom Tužilaštva BiH, optuženi Gordan Đurić se tereti da je dana 21.08.1992. godine, u okviru širokog i sistematičnog napada vojske i policije Srpske Republike BiH, a potom Republike Srpske usmjerenog protiv bošnjačkog i hrvatskog stanovništva opštine Prijedor, znajući za takav napad, u svojstvu rezervnog policajca Stanice javne bezbjednosti Prijedor i intereventnog voda policije iz Prijedora, svjesno i voljno učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu civilnih i vojnih vlasti opštine Prijedor odnosno izvršio, te učestvovao i pomogao prilikom sprovođenja konvoja u okviru kojeg se nalazilo preko 1.200 civila pretežno muslimanske ali i hrvatske narodnosti iz opštine Prijedor, te da je zajedno sa drugim pripadnicima interventnog voda policije i policije iz Prijedora, prilikom zaustavljanja konvoja pored rijeke Ugar na lokalitetu planine Vlašić, izvršio selekciju preko 200 vojno sposobnih muškaraca od ostalog civilnog stanovništva iz konvoja koji su zatim sprovedeni do mjesta zv. „Korićanske stijene“, da bi se potom optuženi Gordan Đurić, kako mu je bilo naredeno, udaljio sa lica mjesta u pravcu Travnika radi čuvanja straže, dok su ostali pripadnici interventnog voda, izdvojene

muškarce sproveli iz autobusa do ivice ceste iznad provalije, pa im naredili da kleknu na sami rub ceste prema provaliji, te počeli pucati iz pištolja i automatskog naoružanja u tako postrojene ljude, nakon čega su tijela ubijenih padala u provaliju dok su se neke osobe iz stroja same bacale u provaliju radi izbjegavanja smrti, a potom su sa vrha litice bacali ručne bombe ili pucali na tijela ubijenih i ranjenih koji su iz provalije jaukali, i na taj način ubili preko 200 muškaraca.

Nakon održanog ročišta za razmatranje predmetnog sporazuma, dana 07.07.2009. godine, optuženi je kao svjedok Tužilaštva BiH, a što je bio jedan od uslova iz potpisanog sporazuma o priznanju krivice, svjedočio o događajima koji su predmet optuženja ostalih optuženih u predmetu. Istog dana, nakon vijećanja i glasanja, pretresno vijeće je donijelo i javno objavilo odluku kojom je sporazum odbijen, iz razloga što je optuženi u svom iskazu koji je dao u svojstvu svjedoka optužbe na glavnom pretresu, izjavio da se samoinicijativno udaljio sa kritičnog mjesta u pravcu Travnika, dok je u činjeničnom opisu iz optužnice navedeno da je optuženom bilo naređeno da se udalji sa lica mjesta radi čuvanja straže. Dakle, optuženi je navedenim sporazumom priznao krivicu za sve radnje navedene u činjeničnom opisu optužnice, dok je u svom iskazu, odstupio od činjeničnih navoda iz optužnice kojima je opisan način izvršenja krivičnog djela. Zbog razlika u činjeničnom opisu optužnice i iskazu koji je dao optuženi kao svjedok, vijeće je odlučilo da navedeni sporazum ne prihvati.

Istog dana, Sud je donio rješenje kojim se iz razloga efikasnosti, krivični postupak protiv ovog optuženog, spaja sa krivičnim postupkom protiv preostalih šest optuženih.

Dana, 26.08.2009. godine, Tužilaštvo BiH je dostavilo Sudu novi sporazum o priznanju krivice zaključen istog dana između Tužilaštva BiH s jedne i optuženog Gordana Đurića i njegovih branilaca- advokata Izeta Baždarevića i Dragan Međovića iz Sarajeva s druge strane, te predložilo ponovno razdvajanje postupka u odnosu na ovog optuženog. Kako bi pristupilo razmatranju predmetnog sporazuma a i iz razloga cjelishodnosti, pretresno vijeće je dana 07.09.2009. godine, donijelo odluku o ponovnom razdvajanju krivičnog postupka u odnosu na ovog optuženog.

Navedenim sporazumom, optuženi Gordan Đurić je priznao krivicu za krivično djelo koje mu se optužnicom Tužilaštva BiH broj: KT-RZ-48/06 stavlja na teret, te se obavezao da će dati iskaz kao svjedok optužbe u predmetu koji se nastavio voditi protiv preostalih šest optuženih, a Tužilaštvo BiH se saglasilo da mu se za ovo krivično djelo izrekne kazna zatvora koju Sud odmjeri, u rasponu od 7 (sedam) do 10 (deset) godina.

Dana 31.08.2009. godine, održano je ročište za razmatranje sporazuma o priznanju krivice, te je 07.09.2009. godine, optuženi kao svjedok Tužilaštva BiH, a što je bio jedan od uslova iz potpisanog sporazuma o priznanju krivice, svjedočio o događajima koji su predmet optuženja ostalih šest optuženih u predmetu, nakon kog svjedočenja se, razmatrajući sporazum, vijeće uvjerilo da je sporazum sklopljen dobrovoljno, svjesno i s razumijevanjem, da optuženi razumije pravne posljedice potpisivanja sporazuma, a naročito da se odriče prava na suđenje i prava na ulaganje žalbe na krivično – pravnu sankciju koja će mu biti izrečena, te da razumije posljedice vezane za imovinsko-pravni zahtjev i troškove krivičnog postupka, kao i da postoji dovoljno dokaza o krivici optuženog, nakon

čega je sporazum prihvaćen, te se nastavilo sa ročištem za izricanje krivičnopravne sankcije predložene sporazumom, odnosno kazne zatvora u rasponu od 7 do 10 godina.

2. Izvedeni dokazi

Vijeće se uvjerilo da postoji dovoljno dokaza o krivnji optuženog prvenstveno iz iskaza svjedoka na glavnom preteresu i to: Komljenović Milana; Peulić Boška; Vuković Čede; Pelengić Živorada; Udovičić Slobodana; Đukarić Radovana; Slavnić Drage; Krejić Nenada; Babić Zorana; Pavičić Milivoja; Pantić Nebojše; Marković Dragomira; Janković Jevte; Beben Vlade; Bajrić Melise; Žerić Jusufa; Elezović Hakije; Sivac Muniba; Mujagić Bekira; Herceg Berislava; Bašić Nedžada; svjedoka A i B; Suhonjić Sadika; Jakupović Huseina; svjedoka KS-1; KS-2; K-1 i KO-12, a potom i iz materijalnih dokaza koje je Tužilaštvo prezentiralo i uložilo u sudski spis to: Zapisnik o saslušanju svjedoka Peulić Boška broj: KT-RZ-48/06 od 27.03.2008. godine; Vanredni izvještaj, operativni broj 21/8, Komanda LPBR od 21.06.1992. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Komljenović Milana broj: KT-RZ-48/06 od 27.03.2008. godine; Rokovnik; Zapisnik o saslušanju svjedoka Vuković Čede broj: KT-RZ-48/06 od 28.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Pelengić Živorada broj: KT-RZ-48/06 od 28.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Đukarić Radovana broj: KT-RZ-48/06 od 25.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Udovičić Slobodana broj: KT-RZ-48/06 od 28.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Babić Zorana broj: KT-RZ-48/06 od 27.04.2006. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Slavnić Drage broj: KT-RZ-48/06 od 03.04.2005. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Nenada Krejića broj: KT-RZ-48/06 od 27.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Bajrić Melise broj: KT-RZ-48/06 od 18.07.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka A broj: KT-RZ-48/06 od 06.04.2006. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Pavičića Milivoja broj: KT-RZ-48/06 od 24.04.2006. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Marković Dragomira broj: KT-RZ-48/06 od 19.05.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Pantić Nebojše broj: KT-RZ-48/06 od 07.05.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka B broj: KT-RZ-48/06 od 13.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Janković Jevte broj: KT-RZ-48/06 od 07.05.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Žerić Jusufa broj: 17-04/2-2-04-2-1044/08 od 22.10.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Beben Vlade broj: KT-RZ-48/06 od 04.04.2006. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka KS-1 broj: KT-RZ-48/06 od 26.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka KS-1 broj: KT-RZ-48/06 od 13.08.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka KS-2 broj: KT-RZ-48/06 od 26.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka KS-2 broj: KT-RZ-48/06 od 13.08.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka KS-2 broj: KT-RZ-48/06 od 09.07.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Barišića Ostoje broj: KT-RZ-48/06 od 25.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Sivac Muniba broj: KT-RZ-48/06 od 15.07.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka K-1 broj: KT-RZ-48/06 od 26.06.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka K-1 broj: KT-RZ-48/06 od 30.10.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Elezović Hakije broj: KT-RZ-48/06 od 06.04.2006. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Bašić Nedžada broj: KT-RZ-48/06 od 26.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Suhonjić Sadika broj: KT-RZ-48/06 od 05.04.2006. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Mujagić Bekira broj: KT-RZ-48/06 od 12.03.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Jakupović Huseina broj: KT-RZ-12.06.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Herceg Berislava broj: KT-RZ-48/06 od 15.05.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka KO-12 broj: KT-RZ-48/06 od

17.10.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Ivanković Damira broj: KT-RZ-48/06 od 16.06.2009. godine; Tri fotografije; Zapisnik o saslušanju svjedoka Đurić Gordana broj: KTA-RZ-120/07 od 03.07.2009. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Elkaz Hasana broj: 17-04/2-2-04-2-1035/08 od 16.10.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Mijić Ranka broj: KT-RZ-48/06 od 25.03.2008. godine i od 04.12.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka KO-5 od 16.07.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Kovačević Ferida od 20.20.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Džaferagić Enesa od 15.08.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka K-3 od 18.12.2008. godine; Zapisnik o saslušanju Đurić Gordana od 14.10.2008. godine; Vojna knjižica na ime Đurić Gordana; Četiri fotografije; Izvod iz kaznene evidencije SJB Prijedor broj: 08-1-10/02-2-23-235/49-104/08 od 15.10.2008. godine; Zapisnik o saslušanju zaštićenog svjedoka KS-3; Zapisnik o saslušanju svjedoka KO-4; Zapisnik o saslušanju svjedoka KO-16; Zapisnik o saslušanju svjedoka Ramić Elzina broj: KT-RZ-48/06 od 08.08.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Ramić Almira broj: KT-RZ-48/06 od 05.08.2008. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Gnjatović Luke broj: 17-04/2-143/06 od 21.03.2006. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Lakić Vitomira broj: 17-04/2-146/06 od 22.03.2006. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Arifagić (Avdo) Enver** broj: 04-202-1-425/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Avdić (Sulejman) Rasim** broj: 04-202-1-4583/2008 od 11.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Bajrić (Ramo) Šerif** broj: 04-202-1-4585/2008 od 11.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Bajrić (Šerif) Zafir** broj: 04-202-1-4586/2008 od 11.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Bašić (Muharem) Rasim** broj: 04-202-1-426/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Bešić (Meho) Nihad** broj: 04-202-1-427/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Bešlagić (Mustafa) Suvad** broj: 04-202-1-429/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Čaušević (Smail) Besim** broj: 04-202-1-430/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Čustić (Mehmed) Hilmi** broj: 04-202-1-432/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Čustić (Mehmed) Ismet** broj: 04-202-1-433/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Dergić (Džemal) Admir** broj: 04-202-1-401/2008 od 08.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Elezović (Muharem) Edin** broj: 04-202-1-4506/2008 od 07.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Elezović (Muharem) Emir** broj: 04-202-1-4507/2008 od 07.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Elezović (Salih) Hajrudin** broj: 04-202-1-398/2008 od 08.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Fazlić (Ismet) Jasim** broj: 04-202-1-434/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Fazlić (Ismet) Mirsad** broj: 04-202-1-435/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Garibović (Hamdija) Kemal** broj: 04-202-1-436/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Hasanagić (Hasan) Osman** broj: 04-202-1-437/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Hirkić (Husein) Ismet** broj: 04-202-1-438/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Hirkić (Husein) Rifet** broj: 04-202-1-399/2008 od 08.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Hodžić (Fehim) Midhet** broj: 04-202-1-4590/2008 od 11.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Hodžić (Husein) Ahmet** broj: 04-202-1-4591/2008 od 11.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Ičić (Huska) Hajro** broj: 04-202-1-441/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Jakupović (Mustafa) Armin** broj: 04-202-1-442/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Kljajić (Ahmet) Sakib** broj: 04-202-1-4513/2008 od 07.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Marošlić (Redžo) Himzo** broj: 04-202-1-405/2008 od 08.08.2008. godine; Izvod iz matične

knjige umrlih za **Medić (Abaz) Ejub** broj: 04-202-1-482/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Memić (Mehmed) Asmir** broj: 04-202-1-413/2008 od 08.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Muretčehajić (Haso) Idriz** broj: 04-202-1-404/2008 od 08.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Memić (Sulejman) Nihad** broj: 04-202-1-445/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Mujkanović (Hamdija) Husein** broj: 04-202-1-446/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Mujkanović (Esad) Senad** broj: 04-202-1-447/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Muretčehajić (Derviš) Mehmed** broj: 04-202-1-449/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Saldumović (Hamza) Bajazit** broj: 04-202-1-450/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Zulić (Latif) Nedžad** broj: 04-202-1-453/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Blažević (Suljo) Šerif** broj: 04-202-1-458/2008 od 12.08.2008. godine; Rješenje Osnovnog suda Prijedor broj: R:784/02 od 20.08.2002. godine; Zapisnik Osnovnog suda Prijedor broj: R:784/02 sastavljen dana 20.08.2002. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Blažević (Ibrahim) Fadil** broj: 04-202-1-459/2008 od 12.08.2008. godine; Rješenje Osnovnog suda Prijedor broj: R:290/02 od 26.11.2002. godine; Zapisnik Osnovnog suda Prijedor broj: R:290/02 sastavljen dana 26.11.2002. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Fazlić (Refik) Almir** broj: 04-202-1-4498/2008 od 07.08.2008. godine; Rješenje Osnovnog suda Prijedor broj: R:157/2000 od 26.03.2000. godine; Zapisnik Osnovnog suda Prijedor broj: R:157/2000 sastavljen dana 26.03.2000. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Vahabović (Miralem) Seid** broj: 04-202-1-650/2008 od 08.12.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Fazlić (Hilmija) Edin** broj: 04-202-1-463/2008 od 12.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Kauković (Mehmed) Elvin** broj: 04-202-1-651/2008 od 08.12.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za **Krkić (Salih) Ahmet** broj: 04-202-1-649/2008 od 08.12.2008. godine; Zapisnik o sudsko-medicinskom pregledu leševa na lokaciji Korićanske stijene, selo Korićani, opština Kneževo od 31.09.1992. godine; Zapisnik o ekshumaciji Kantonalnog suda Travnik broj: Kri-38/93 od 12.03.2002. godine sa crtežom lica mjesta i fotodokumentacijom; Fotodokumentacija - pregled ostataka kostiju ekshumiranih na lokalitetu „Korićanske stijene“ Kri: 38/93 od 11.06.2003. godine; Sudsko-medicinska ekspertiza posmrtnih skeletnih ostataka sa lokaliteta Korićanske stijene - Vlašić, opština Skender Vakuf, juni 2003. godine; Popratni akt CJB Banja Luka, Sektor kriminalističke policije broj: PP/164/99 od 04.02.2004. godine sa prilogom; Zapisnik o ekshumaciji broj: 10-02/4.1-6/2/03 od 21.05.2003. godine sa fotodokumentacijom; Popratni akt CJB Banja Luka, Sektor kriminalističke policije broj: PP/164/99 od 12.02.2004. godine sa prilogom; Zapisnik o ekshumaciji broj: 10-02/4.1-/286 od 03.10.2003. godine sa crtežom lica mjesta, fotodokumentacijom, i izvještajem o kriminalističko tehničkom pregledu lica mjesta; Foto-dokumentacija Kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova Bihać broj: 72/03 - ekshumacija 4 NN tijela, Korićani - I, opština Skender Vakuf 03.10.2003. godine sa crtežom lica mjesta; Konačni izvještaj o obdukciji za **Vehabović (Miralem) Seid** prim. dr. Miroslava Rakočevića; Konačni izvještaj o obdukciji za **Fazlić (Hilmije) Edin** prim. dr. Miroslava Rakočevića; Zapisnik o reobdukciji za **Kauković (Mehmed) Elvin** prim. dr. Miroslava Rakočevića; Konačni izvještaj o obdukciji za **Krkić (Salih) Ahmet** prim. dr. Miroslava Rakočevića; Foto-dokumentacija lica mjesta ostataka ljudskih kosti pronađeno na lokaciji „Korićanske stijene“ - mjesto pogubljenja 210 lica, bošnjaka muslimana od 12.07.1996. godine; Foto-dokumentacija mjesta na kojem je zločin počinjen i ostataka ljudskih tijela i odjeće (priloga:4) - opis foto-dokumentacije; DNA izvještaj za **Avdić (Sulejman) Rasim**, broj: KRI-8/03 br. 149, od dana 24.11.2003.godine; DNA izvještaj za

Blazevic (Hamdija) Ahmet, broj: KRI-8/03 br. 147 od dana 24.11.2003.godine; DNA izvještaj za **Blazevic (Edhem) Mustafa**, broj: KRI-8/03 Br. 76, od dana 2.3.2004.godine; DNA izvještaji za **Cejvan (Ibrahim) Zijad**, broj: KRI-8/03 br. 33. od dana 14.11.2003.godine, br. 98. od dana 13.11.2003.godine i br. 146. od dana 08.12.2003.godine; DNA izvještaj za **Elezovic (Salih) Hajrudin**, broj: KRI-8/03 br. 92. od dana 10.11.2003.godine; DNA izvještaj za **Elezovic (Hajrudin) Jasmin**, broj: KRI-8/03 br. 39. od dana 03.06.2005.godine; DNA izvještaj za **Gutic (Hasan) Mirsad**, broj: KRI-8/03 br. 95. od dana 8.11.2003.godine; DNA izvještaj za **Hirkic (Husein) Sefik**, broj: KRI-8/03 br. 124. od dana 26.11.2003.godine; DNA izvještaj za **Kadiric (Meho) Zuhdija**, broj: KRI-8/03 br. 42. od dana 14.09.2004.godine; DNA izvještaji za **Kulasic (Omer) Abaz**, broj: KRI-8/03 br. 12. od dana 24.11.2003.godine, br. 21. od dana 8.11.2003.godine, br. 29. od dana 8.11.2003.godine, br. 37. od dana 8.11.2003.godine i br. 111. od dana 8.3.2004.godine; DNA izvještaji za **Maroslic (Redzo) Himzo**, broj: KRI-8/03 br. 26. od dana 6.5.2004.godine, br. 119. od dana 5.12.2003.godine, br. 127. od dana 8.3.2004.godine, i Br. 127, od dana 8.12.2003.godine; DNA izvještaji za **Mehmedagic (Beco) Alija**, broj: KRI-8/03 br. 43. od dana 8.12.2003.godine i br. 121. od dana 8.12.2003.godine; DNA izvještaji za **Mrkalj (Omer) Himzo**, broj: KRI-8/03 br.142. od dana 13.2.2004.godine i br. 155. od dana 16.04.2004.godine; DNA izvještaj za **Muretcehajic (Hase) Idriz**, broj: KRI-8/03 br. 113. od dana 6.5.2004.godine; DNA izvještaji za **Sivac (Ibrahim) Merzuk**, broj: KRI-8/03 br. 109. od dana 21.1.2004.godine, br. 131. od dana 21.1.2004.godine i br. 150. od dana 17.3.2004.godine; DNA izvještaji za **Sivac (Sefik) Kasim**, broj: KRI-8/03 br. 96. od dana 11.12.2005.godine, i br. 129. od dana 11.2.2005.godine; DNA izvještaj za **Sljivar (Halil) Omer**, broj: KRI-8/03 br. 7. od dana 8.11.2003.godine; DNA izvještaj za **Trnjanin (Bejdo) Sakib**, broj: KRI-8/03 br. 40, od dana 11.2.2005.godine; DNA izvještaj za **Zulic (Latif) Nedzad**, broj: KRI-8/03 br. 115. od dana 11.12.2003.godine i br. 156. od dana 2.12.2003. godine; DNA izvještaji za **Elezovic (Muharem) Edin - Elezovic (Muharem) Emir**, broj: KRI-8/03 br. 46. od dana 8.11.2003.godine i br. 136. od dana 31.3.2004.godine; DNA izvještaji za **Sivac (Munib) Edin - Sivac (Munib) Nedzad**, broj: KRI-8/03 br. 91. od dana 6.5.2004.godine i br. 112. od dana 8.11.2003.godine; Dvije fotografije crno-bijele boje ekipe za asanaciju terena; Spisak vodova za intervencije, SJB Stanica milicije Prijedor; Spisak radnika milicije za obračun ličnog dohotka u periodu 16.03. do 15.04.1992.godine, SJB Prijedor, Spisak pripadnika rezervnog sastava milicije (za naknadu LD) angažovanih u mjesecu maju 1992. godine; Izvještaj o prekovremenom radu Prijedor - SM broj: 11-11/1-1_/90; Spisak pripadnika rezervnog sastava milicije za juli 1992. /zaposleni/, Spisak pripadnika rezervnog sastava milicije za juli 1992. /nezaposleni/, Prigovor na obračun LD Paraš Miroslava od 31.07.1992. godine; Spisak ovlaštenih radnika milicije Stanice Milicije Prijedor broj: 11-12/01-1-strogo.pov.br.41/92 od 13.08.1992. godine; Spisak pripadnika rezervnog sastava milicije za avgust 1992. /nezaposleni/; Spisak radnika Stanice javne bezbjednosti Prijedor u avgustu 1992. godine; Spisak pripadnika rezervnog sastava milicije za septembar 1992. /nezaposleni/, Popratni akt SJB Prijedor sa Spiskom pripadnika rezervnog sastava milicije - vojnih obveznika broj: 11-12-154 od 07.09.1992. godine Korekcije spiska RSM za X mjesec; Vanredni izvještaj operativni br. 21/08 Komande 22. lpbpr pov. br. 43/4 od 21.08.1992. godine; Borbeni izvještaj Komande 1. Krajiškog korpusa str.pov. br. 44-1/314 od 22.08.1992. godine; Redovni borbeni izvještaj Komande 1. Krajiškog korpusa str. pov. broj: 44-1/315; Naredba Miće Stanišića od 31.08.1992. godine, Depeša CSB SSJB B. Luka broj 11-1/02-2/345 od 11.09.1992. godine, Depeša SJB Prijedor broj: 11-12-2267 od 14.09.1992. godine; Depeša CSB SSJB B. Luka broj 11-1/02-2/370 od 7.10.1992. godine; Depeša SJB Prijedor broj: 11-12-2344 od 13.10.1992. godine, Krivična

prijava CSB Banja Luka broj: 11-1/02-230- od 8.9.1992. godine; Prijedlog za preduzimanje određenih istražnih radnji Osnovnog javnog tužilaštva Banja Luka broj: KTN 2293/92 od 14.09.1992. godine; Akt Osnovnog suda u Banja Luci od 24.09.1992. godine; Zahtjev za prikupljanje potrebnih obavještenja Osnovnog javnog tužilaštva Banja Luka broj: KTN 2293/92 od 30.09.1992. godine; Akt Komande 1. Krajiškog Korpusa (IKM) str.pov.br. 604-1/92 od 16. oktobra 1992. godine sa priloženim spiskom; Depesa SJB Prijedor broj: 11-12-97 od 10.02.1993.godine; Uputstvo o organizovanju i djelovanja organa srpskog naroda u Bosni i Hercegovini u vanrednim okolnostima od 19. decembra 1991. godine - varijanta A i varijanta B; Odluku o strateškim ciljevima srpskog naroda u BiH od 12. maja 1992. godine objavljenu u „Službenom glasniku“ Republike Srpske br. 22 od 26.11.1993. godine; Naredba načelnika SJB Prijedor broj: 11-12-20 od 31.5.1992. godine; Informacija o sprovođenju zaključaka, odluka i naredbi CSB Banja Luka – SJB Prijedor broj: 11-12-13 od 03.09.1992.godine; Izvještaj o radu SJB Prijedor za posljednjih 9. mjeseci 1992. godine iz januara 1993. godine; Izvod iz kaznene evidencije SJB Prijedor broj: 08-1-10/02-2-236-235/49-36/08 od 04.08.2008. godine; Izvod iz matične knjige umrlih za Paraš (Stevo) Miroslav broj: 04-202-1-6470/2008 od 21.10.2008. godine i Izvod iz matične knjige umrlih za Bulić (Nikola) Željko broj: 04-202-1-6471/2008 od 21.10.2008. godine.

Odbrana optuženog Đurić Gordana nije ponudila dokaze.

3. Završne riječi - iznesene tokom obrazlaganja raspona kazne

Tužiteljica je kao olakšavajuće okolnosti istakla iskreno držanje optuženog tokom postupka, njegovu transparentnost i raniju neosudivanost, te činjenicu da optuženi kritične prilike nije, iako je mogao, ispalio niti jedan metak kako bi dao svoj doprinos izvršenju predmetnog krivičnog djela.

Odbrana optuženog je kao olakšavajuće okolnosti prije svega navela da je optuženi porodičan čovjek, oženjen, otac dvoje maloljetno djece, te ugledan čovjek i građevinski preduzetnik u svom mjestu življenja. Odbrana je kao olakšavajuću okolnost posebno istakla tu da optuženi nije neposredno učestvovao u egzekuciji već je u kritičnom trenutku čuvao stražu, osjećajući se veoma loše i saosjećajući sa žrtvama, što su potvrdili i svjedoci KS i KS-2 koji su tom prilikom bili sa optuženim i koji se sjećaju da je bio preplašen i blijed. Olakšavajuća je okolnost i ta što se optuženi kaje, što je iskreno svjedočio pokušavajući na taj način dati svoj doprinos u rasvjetljavanju kritičnog događaja, te se korektno držao pred Sudom tokom postupka.

4. Primjenjivi zakon

Potpisujući sporazum broj: KT-RZ-48/06 od 26.08.2009.godine, optuženi Gordan Đurić je priznao krivicu za izvršenje krivičnog djela zločina protiv čovječnosti, odnosno za krivično djelo koje kao takvo nije bilo izričito propisano Krivičnim zakonom Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji je bio na snazi u vrijeme počinjenja navedenog krivičnog djela, ali je propisano važećim Krivičnim zakonom BiH.

Pitanje primjenjivosti KZ BiH posmatra se u kontekstu odredbe člana 4a istog zakona, te člana 7. Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, pri tom posebno

imajući u vidu “opšte principe međunarodnog prava” u smislu odredbi člana 3. i 4. KZ BiH, te budući da je zločin protiv čovječnosti predstavljao krivično djelo i u inkriminisanom periodu, primjena Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine je jedina mogućnost. Ovakav stav potvrđen je dosadašnjom praksom Suda BiH¹ kao i Odlukom Ustavnog Suda BiH u predmetu Abduladhim Maktouf².

5. Nalazi Suda

a) Opšta obilježja krivičnog djela zločina protiv čovječnosti

U skladu sa optužnicom Tužilaštva BiH, optuženi se tereti za počinjenje krivičnog zločina protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkama a), d), e) i k) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, a koji glasi:

“Ko, kao dio širokog ili sistematičnog napada usmjerenog bilo protiv kojeg civilnog stanovništva, čineći za takav napad, učini koje od ovih djela:

- a) lišavanje druge osobe života (ubistvo);*
- a) deportacija ili prisilno preseljavanje stanovništva;*
- e) zatvaranje ili drugo teško oduzimanje fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava*
- h) progon bilo koje grupe ljudi ili kolektiva na političkoj, rasnoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj, vjerskoj, spolnoj ili drugoj osnovi koja je univerzalno prihvaćena kao nedopustiva po međunarodnom pravu, u vezi s bilo kojim krivičnim djelom iz ovog stava ovog člana, bilo kojim krivičnim djelom propisanim u ovom zakonom ili bilo kojim krivičnim djelom u nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine;*
- k) druga nečovječna djela slične prirode, učinjena u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušavanja zdravlja,*

kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.”

Iz zakonske definicije krivičnog djela zločina protiv čovječnosti, proizilaze sljedeći opšti elementi:

- i. Postojanje širokog ili sistematičnog napada;
- ii. Da je djelo učinjeno kao dio takvog napada;
- iii. Da je napad usmjeren bilo protiv kojeg civilnog stanovništva;
- iv. Da je optuženi znao za takav napad.

i. Postojanje širokog ili sistematičnog napada

¹ Između ostalog, prvostepena i drugostepena presuda u predmetu Dragoje Paunović, broj X – KR – 05/16 od 26.05.2006. godine.

² Odluka o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda BiH u predmetu Abduladhim Maktouf, broj AP 1785/06 od 30.03.2007. godine.

Za postojanje ovog opšteg elementa navedenog krivičnog djela potrebno je da postoji napad u smislu vršenja nasilnih radnji, koje ne moraju uključivati upotrebu oružane sile i mogu podrazumijevati bilo koji oblik zlostavljanja stanovništva³, ali to mora biti širok i sistematičan napad odnosno široka ili sistematska praksa vršenja zločina, a ne pojedinačni ili izolovani događaji. Takav napad mora biti obiman i usmjeren protiv velikog broja lica (*širok*)⁴ ili mora predstavljati organizovane akte nasilja po svojoj prirodi (*sistematski*)⁵, pri čemu su navedena dva oblika data alternativno što znači da je dovoljno da se ispuni samo jedan. Dakle, ubistvo, deportacija, zatvaranje, nacionalno, vjersko ili etničko proganjanje kvalifikovaće se kao zločini protiv čovječnosti samo ako su dio takve prakse. S druge strane, rasprostranjenost i sistematičnost ne odnose se na samo djelo optuženog, odnosno dovoljna je samo jedna radnja ili ograničen broj radnji optuženog u okviru širokog ili sistematičnog napada da bi se djelo kvalifikovalo kao zločin protiv čovječnosti.⁶

U odnosu na postojanje ovog elementa u konkretnom slučaju, Sud se rukovodio utvrđenim činjenicama u presudama MKSJ u predmetima protiv Duška Tadića, Miroslava Kvočke i drugih, Milomira Stakića, te Radoslava Brđanina, a koje činjenice je ovaj Sud, na prijedlog Tužilaštva, djelimično prihvatio.⁷

Takođe, većina saslušanih svjedoka, kao i sam optuženi, izjasnila se na oklonosti i prilike koje su vladale u Prijedoru od proljeća pa do kraja 1992. godine, dajući pretresnom vijeću jasnu sliku u vezi sa postojanjem širokog i sistematičnog napada na području opštine Prijedor u kritičnom periodu.

ii. Da je djelo učinjeno kao dio takvog napada

Sljedeći uslov za postojanje krivičnog djela zločina protiv čovječnosti podrazumijeva da radnje optuženog budu dio širokog ili sistematskog napada. Dakle, mora postojati određena povezanost između radnji optuženog i napada, te je s tim u vezi, žalbeno vijeće MKSJ u predmetu Kunarac i drugi zaključilo da ovaj uslov nije zadovoljen ako je zločin, s obzirom na kontekst i okolnosti pod kojim je počinjen, bio toliko udaljen od napada da se ne može razumno zaključiti da je bio sastavni dio napada.⁸

Naime, da je optuženi Gordan Đurić znao da njegove radnje predstavljaju sastavni dio napada jasno prizilazi iz činjenice da je on i prethodno sudjelovao u sprovođenju konvoja sa Hrvatima i Muslimanima iz Prijedora, a što je u kritičnom periodu, bila gotovo redovna pojava.

iii. Da je napad usmjeren bilo protiv kojeg civilnog stanovništva

³ Presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Kunarac i drugi* (juni 2002), para 86 i 89;

⁴ Presuda Pretresnog vijeća u predmetu *Tadić* (maj 1997), para 648;

⁵ Presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Kunarac i drugi* (juni 2002), para 94;

⁶ Presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Kunarac i drugi* (juni 2002), para 96;

⁷ Rješenje o utvrđenim činjenicama broj X – KR – 08/549 od 29.06.2009. godine

⁸ Presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Kunarac i drugi* (juni 2002), para 100;

Napad, dakle, mora biti usmjeren protiv civilnog stanovništva što podrazumijeva analizu nekoliko pojmova, odnosno objašnjenje svakog pojma koji čini ovaj element. Iako mišljenja u pogledu toga šta se smatra civilnim stanovništvom u haškoj praksi nije bio usklađen u početku, žalbeno vijeće u predmetu Blaškić zauzelo je stav da se pod „civilima“ smatraju sva lica osim onih koja pripadaju oružanim snagama, milicijama ili dobrovoljačkim jedinicama koje čine dio takvih oružanih snaga ili organizovanim grupama otpora pod određenim uslovima⁹, s tim da prisustvo vojnika među civilima ne znači da se takvo stanovništvo nužno ne smatra civilnim.¹⁰

Pri tome, pod stanovništvom se podrazumijeva određeni dovoljan broj pojedinaca, ali ne i cjelokupno stanovništvo neke regije, odnosno potrebno je utvrditi da se ne radi samo o ograničenom i nasumice odabranom broju pojedinaca.¹¹

Konačno, potrebno je da je civilno stanovništvo primarna, a ne sporedna meta napada.¹²

Svi izvedeni dokazi jasno upućuju na zaključak da je meta napada bilo civilno bošnjačko i hrvatsko stanovništvo opštine Prijedor, odnosno da su, lica koja su strijeljana na Korićanskim stijenama bili civili, što su bez ikakve dvojbe potvrdili svi saslušani svjedoci, kako oni koji su bili u samom konvoju, tako i oni koji su bili u njegovoj pratnji. Uostalom, potvrdili su to i svjedoci koji su narednih dana bili na licu mjesta, gdje je izvršeno streljanje, uključujući i samog optuženog.

iv. Da je optuženi znao za takav napad

Za postojanje ovog opšteg elementa zločina protiv čovječnosti potrebno je da učinilac zna da njegova djela predstavljaju dio širokog ili sistematskog napada usmjerenog protiv civilnog stanovništva, odnosno da kod počinioca postoji svijest o takvom napadu i da njegova djela predstavljaju dio tog napada.

Da je optuženi Đurić znao za napad jasno proizilazi iz njegovog iskaza ali i iz svih drugih izvedenih dokaza. Takode, sama činjenica, da je Gordan Đurić bio pripadnik interventnog voda u inkriminisanom periodu govori da je on sudjelujući u akcijama voda morao biti svjestan događanja na području opštine Prijedora.

b) Radnje izvršenja i ostali elementi

Optuženi se tereti da je u inkriminisanom periodu, svjesno i voljno učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu civilnih i vojnih vlasti opštine Prijedor, u cilju progona osoba bošnjačke i hrvatske nacionalnosti i vršenja zločina nad njima odnosno a) lišenja drugih osoba života (ubistva), d) deportacije ili prisilnog preseljenja stanovništva, e) zatvaranja ili drugog teškog oduzimanja fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava i k) druga nečovječna djela slične prirode, učinjena u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja.

⁹ Presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Blaškić* (juli 2004), para 113;

¹⁰ *Ibid.* Para 115;

¹¹ Presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Kunarac i drugi* (juni 2002) para 90

¹² *Ibid.* Para 92

Za postojanje progona neophodno je da optuženi izvrši navedena djela sa diskriminatornom namjerom odnosno namjerom da se žrtve progone na političkoj, rasnoj, vjerskoj ili drugoj nedopuštenoj osnovi, dakle pored opšte namjere koja se zahtjeva za zločin protiv čovječnosti potrebno je postojanje i diskriminatorne namjere.

a) Ubistvo kao zločin protiv čovječnosti podrazumijeva da je do smrti došlo kao rezultat činjenja ili nečinjenja optuženog odnosno da je postupak optuženog bio bitan uzrok smrti žrtve, s tim naravno, da zadovoljava i opšte elemente krivičnog djela zločina protiv čovječnosti odnosno da je ubistvo počinjeno kao dio širokog ili sistematskog napada protiv civilnog stanovništva kojeg je optuženi bio svjestan.

d) Protivpravna deportacija, uz prisilno premiještanje podrazumijeva nasilno raseljavanje stanovništva, koje je zakonito boravilo na tom području, bez osnove predviđene međunarodnim pravom, bilo u drugu državu, bilo unutar iste države. Pri tome, pored postojanja opštih elemenata krivičnog djela zločina protiv čovječnosti, potrebno je da postoji i namjera optuženog da se osobe presele na neprivremenoj osnovi.¹³

e) Zatvaranje ili drugo teško oduzimanje fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava podrazumijeva, uz ostale opšte elemente, protivpravno lišavanje slobode jedne ili više osoba. U pogledu subjektivnog elementa potrebno je da postoji namjera da se pojedinac liši slobode ili razumno znanje da će činjenje ili nečinjenje vjerovatno dovesti do arbitrarnog lišavanja fizičke slobode.¹⁴

k) Pod druga nečovječna djela slične prirode, spada svaki akt kojim je uzrokovana teška patnja ili ozbiljna tjelesna povreda odnosno povreda tjelesnog ili mentalnog zdravlja, pri čemu je učinilac postupao u namjeri da žrtvi nanese takvu povredu, i gdje je takav akt počinjen kao dio širokog ili sistematskog napada protiv civilnog stanovništva kojeg je optuženi bio svjestan.

Udruženi zločinački poduhvat kao oblik individualne odgovornosti obuhvata slučajeve u kojima svi učesnici imaju istu namjeru da ostvare zajednički cilj i preduzimaju određene radnje usmjerene na njegovo postizanje.¹⁵

Iz iskaza svih do sada saslušanih svjedoka, kao i svih navedenih materijalnih dokaza prozilazi da je Đurić, zajedno sa drugim licima, svjesno i voljno sudjelovao u sprovođenju konvoja od 21.08.1992. godine, te da je on bio prisutan kritične prilike na lokalitetu poznatom pod nazivom Korićanske stijene, što kad se dovede u vezu sa izjašnjenjem optuženog Đurića, upućuje na zaključak da postoji dovoljno dokaza o njegovoj krivnji za progon bošnjačkog i hrvatskog stanovništva i vršenju zločina nad njima, te sudjelovanje u strijeljanje civila, na način što je optuženi, dok su drugi pripadnici pucali u izdvojene muškarce iz konvoja, čuvao stražu iza obližnje stijene. Dakle, optuženi nije neposredno pucao u civile, ali je svojom ulogom kritične prilike (čuvanjem straže), dao svoj doprinos, odnosno sudjelovao u lišavanju života civila.

¹³ Presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Stakić* (mart 2006), para 319.

¹⁴ Presuda Pretresnog vijeća u predmetu *Krnjelac* (mart 2002), para 115.

¹⁵ Presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Kvočka i drugi* (februar 2005), para 82

Stoga vijeće zaključuje van razumne sumnje da radnja optuženog ispunjava elemente krivičnog djela zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkama a), d), e) i k) KZ BiH i da je on individualno odgovoran za počinjenje djela kako se to navodi u članu 180. stav 1. KZ BiH.

7. Odmjeravanje kazne

U vezi sa krivičnom sankcijom koja je izrečena optuženom treba istaći da je vijeće prije svega pošlo od težine djela koje je optuženom Gordanu Đuriću stavljeno na teret i stepena njegove krivične odgovornosti, a potom polazeći od svrhe kažnjavanja, te svih olakšavajućih i otežavajućih okolnosti, izreklo kaznu zatvora u trajanju od osam godina.

Sud je pri tom imao u vidu činjenicu da se optuženi priznavanjem krivice suočava sa posljedicama onoga što je uradio, što predstavlja ključni aspekt potvrdnog izjašnjavanja o krivici, čak i ako je, kao što je slučaj u ovom predmetu, to uradio preko sporazuma o priznanju krivice. Ovo priznanje krivice, ne doprinosi samo utvrđivanju istine, obzirom da je optuženi svojim svjedočenjem tome znatno doprinio, već i pomirenju na ovim prostorima, u šta vijeće vjeruje, a što je bitno uticalo na donošenje odluke o tome koju težinu treba pridati potvrdnom izjašnjavanju o krivici u svrhu ublažavanja kazne.

Sasvim je sigurno da će se ova kazna prema nekima činiti suviše blagom, a po drugima strogom, međutim vijeće je krećući se u okviru raspona od sedam do deset godina (kako predviđa sporazum) zaključilo da je kazna zatvora u trajanju od osam godina, imajući u vidu prije svega priznanje optuženog Gordana Đurića, stepen njegove krivične odgovornosti, a posebno okolnost da optuženi nije direktno učestvovao u ubijanju civila, adekvatna i da će se njome u konkretnom slučaju, ostvariti svrha kažnjavanja.

Sud je kao olakšavajuće okolnosti cijenio i te da je optuženi porodičan čovjek, otac dvoje maloljetne djece, da ranije nije osuđivan i da se korektno držao pred Sudom, a koje okolnosti u svojoj ukupnosti opravdavaju kaznu koja je izrečena optuženom, tim prije što otežavajućih okolnosti na strani optuženog, Sud nije našao.

Uzimajući navedeno u obzir, Sud je našao da je svrha kažnjavanja u odnosu na optuženog u potpunosti ostvarena kroz osudu na kaznu zatvora u trajanju od osam godina, te je, u skladu sa odredbama člana 39., 42. i 48. KZ BiH, odlučio kao u izreci ove presude, a vrijeme pritvora u kom se optuženi nalazio od 14.10.2008. do 10.07.2009. godine će se, na osnovu odredbe član 56. KZ BiH, uračunati u izrečenu kaznu zatvora.

8. Odluka o troškovima postupka i imovinsko-pravnom zahtjevu

Na osnovu odredbe člana 188. stava 1. ZKP BiH, a imajući u vidu dobro imovno stanje optuženog, Sud je odlučio da je isti u obavezi nadoknaditi troškove krivičnog postupka, o čijoj će visini, shodno odredbi iz člana 186. stav 2. ZKP BiH, Sud posebno odlučiti nakon što pribavi potrebne podatke.

Prilikom upućivanja ranjenih i porodica poginulih na parnični postupak da bi ostvarili svoj eventualni imovinskopravni zahtjev, Sud se vodio činjenicom da bi za određivanje iznosa po imovinskopravnom zahtjevu bio potreban duži vremenski period, te bi se na taj način produžio postupak. Stoga je donesena odluka u skladu sa odredbom člana 198. stav 2. ZKP BiH.

ZAPISNIČAR – PRAVNI SARADNIK
EMIL PINKAS

PREDSJEDNIK VIJEĆA
MINKA KREHO

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Žalba na ovu presudu može se izjaviti u roku od 15 dana od dana prijema presude, ali ne u odnosu na odluku o krivičnopravnoj sankciji.